

Natuur- en Vogelwacht
"De Alblasserwaard"

ONZE WAARD

WINTER 2026 www.nvwa.eu

1969

2026

BESTUUR

Voorzitter	Marcel Hoornweg	Oud-Alblas	voorzitter@nvwa.eu
Secretaris	vacature		secretaris@nvwa.eu
Penningmeester	Sjoerd Veerman	Alblasserdam	penningmeester@nvwa.eu
Bestuurslid	Wim Hoogkamer	Papendrecht	w.hoogkamer1@upcmail.nl
Bestuurslid	Nel Welschen	Dordrecht	nelwelschen@outlook.com
Bestuurslid	Linda Manz	Papendrecht	lindamanz1@hotmail.com
Bestuurslid	vacature		

NVWA ONLINE

Website www.nvwa.eu
 Mail info@nvwa.eu
www.instagram.com/natuurlijkalblasserwaard/
 Zoek op: natuurenvogelwachtalblasserwaard

INLEVERDATA KOPIJ

Voorjaarsnummer 1 maart 2026
 Zomernummer 1 juli 2026
 Herfstnummer 1 oktober 2026
 Winternummer 15 december 2026

CONTRIBUTIES

De contributie voor leden is minimaal €20,00 per jaar. Meer mag, graag!

Jeugdleden tot 18 jaar betalen € 10,00.

De contributie kunt u overmaken op bankrekening: NL 85 RABO 0113 0630 83 ten name van Natuur- en Vogelwacht De Alblasserwaard te Papendrecht. Onder vermelding van: ledenbijdrage.

De vereniging is een IVN afdeling. Voor €12,50 extra bent u ook IVN-lid.

De vereniging is een ANBI-instelling. Giften aan de NVWA kunnen voor u zowel via de giftenaftrek als via de periodieke giften een belastingvoordeel (vermeld RISN:803497180) opleveren.

Ledenadministratie:

Aan- en afmeldingen van lidmaatschap of adreswijziging kunt u doorgeven via info@nvwa.eu of schriftelijk via Postbus 171, 3350 AD Papendrecht.

Voor alle andere betalingen aan de vereniging graag gebruik maken van bankrekening NL 85 RABO 0113 0630 83 t.n.v. NVWA te Papendrecht.

NATUUR- EN VOGELWACHT “DE ALBLASSERWAARD”

De vereniging heeft ten doel: *Het in stand houden en verbeteren van de kwaliteit van het landschap, de natuur en het milieu in de Alblasserwaard en het gezamenlijk beleven daarvan.*

Zij is opgericht op 25 november 1969 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40321641. Postbus 171 3350 AD Papendrecht. Adres: Matenaweg 1, 3356 LS Papendrecht in het Streeknatuurcentrum.

COLOFON

‘Onze Waard’ is het vier keer per jaar verschijnende verenigingsblad.

Redactie: Tom Kalkman, Dick Markesteijn en Linda Manz.

Redactieadres: redactieonzewaard@nvwa.eu

Opmaak en druk: Vanderperk Groep

Oplage 620

Tekening voorkant: Brilduiker door Piet van Meerkerk

INHOUD WINTER 2026

3	Van de voorzitter	8	Nestkasten Alblasserbos 2025	25	jaar afscheid van Nik Blom
4	In memoriam Frans Kans	9	Weidevogelwerkgroep overzicht	16	Nieuws uit de Boezem
5	Korte terugblik op 2025		voorjaar 2025	18	Fotocollage
6	Uitnodiging ledenvergadering	12	De huismuis plaagdier of niet?		
7	Verslag ledenvergadering	14	Knotploeg De Kievit neemt na		

Van de voorzitter

Het is winter en de natuur komt tot rust. Maar hier en daar is er verwarring over het jaargetijde. Na 1 nachtje minimale vorst en vervolgens een warmterecord in december zag ik deze week een paar meerkoeten nestmateriaal verzamelen. Dat is niet een klein beetje maar heel erg te vroeg terwijl de andere meerkoeten nog enkele maanden samenklitten in de weide, om de winter, die nog komen gaat, de baas te kunnen. De winter is een mooie periode. De natuur lijkt verstillend, maar vogels moeten meer moeite doen om voldoende voedsel te vinden en doordat bomen en struiken kaal zijn, kun je ze gemakkelijker zien. Ook roofvogels tonen zich vaker. Alleen al deze week zag ik in de buurt van Oud-Alblas een torenvalk en een sperwer. Op meerdere plekken in de buurt kreeg ik een buizerd te zien.

Ook voor de vereniging is de winter een tijd van nieuwe activiteiten. Niet alleen buiten, maar ook binnen de vereniging. Zo hebben we met de coördinatoren van de werkgroepen dit jaar twee keer samengezeten om vrijuit te brainstormen over de toekomst van de vereniging, waar we willen staan in 2030-2035 en hoe we dat kunnen bereiken. De uitkomst is zonder meer bemoedigend, maar betekent ook: werk aan de winkel. We willen actiever zijn met lezingen, cursussen en schoolbezoeken. Kennisoverdracht is één van de kerndoelstellingen van onze vereniging. De eerste stappen zijn dit jaar gezet. De horeca, die hieraan ondersteunend is, moet echter wel meegroeien en ook het gebouw verdient een

Openingstijden Streeknatuurcentrum

Het Streeknatuurcentrum is tot nader order geopend op:
Zaterdagmiddag van 13:00 – 17:00 uur

Het bestuur

opknapt. Het gebouw moet vaker open zijn voor bezoekers. We gaan het komende jaar benutten om de plannen verder uit te werken.

En nu thuis aan het werk, voordat het echt koud wordt. Maak de tuin niet “winterklaar”, maar laat het gevallen blad gewoon nog een paar maanden liggen. De egels en de tuinvogels zullen je dankbaar zijn. Gebruik als tuinbeplanting het liefst inheemse en bij voorkeur biologisch geteelde planten. Dit is zeer belangrijk voor alle bloemenbezoekers zoals vlinders, vliegen, bijen en hommels. Zet voor de vogels een beetje water, zadenmengsel, fruit, vetbollen en pinda's klaar. Maar let ook hier goed op dat het biologisch geteeld is. Vetbollen uit de supermarkt bevatten vaak te veel pesticiden. Bestel het daarom bij voorkeur bij de Vogelbescherming.

Marcel Hoornweg

Heemtuin in de sneeuw (foto Koos Leeuwenstein)

In memoriam

Frans Kans

**Secretaris van de Natuur en Vogelwacht De Alblasserwaard
van 01-04-2005 tot 27-03-2019**

In oktober 2025 overleed ons lid Frans Kans uit Papendrecht. Frans was al op een gevorderde leeftijd toen hij lid werd van het bestuur van de vereniging. Hij werd secretaris in de jaarvergadering van 2005 en bleef dat tot de jaarvergadering in maart 2019. Veertien jaar lang was hij nauwgezet actief en bijna altijd aanwezig. We hebben als vereniging vele jaren van zijn vele kwaliteiten mogen genieten. Zijn verslagen van allerlei vergaderingen waren altijd zorgvuldig en een genot om te lezen. Geen overdreven tekst, wel duidelijk en actiegericht. In het bestuur was hij een baken van rust. Zijn betrokkenheid en trouw aan de Natuur en Vogelwacht was groot. Tijdens de jaarvergadering 2019 werd hij benoemd tot erelid van onze vereniging. Bij die gelegenheid kreeg hij een oorkonde.

In Onze Waard werd hem lof toegezwaaid, door de voorzitter. *"Frans is een voorbeeld van een supervrijwilliger. Na zijn pensionering, een drukke en verantwoordelijke baan bij Rijkswaterstaat, ging hij aan de slag als secretaris van de vereniging.*

Hij heeft dat 15 jaar met plezier gedaan. Bij het afscheid van zijn werk bij Rijkswaterstaat kreeg Frans al een koninklijk schouderklopje (Officier in de Orde van Oranje-Nassau), vandaar dat we het een eer vinden dat de leden hem nu verblijden met een erelidmaatschap"

We gedenken hem met respect en goede herinneringen.

Het bestuur

Brug Alblasserbos (foto Ad Kraaijeveld)

Korte terugblik op 2025

tekst: Marcel Hoornweg

De Natuur- en Vogelwacht De Alblasserwaard is een vereniging met bijna 600 leden. Sinds 2025 zien we weer een lichte groei in het ledenaantal en het is van groot belang dit vast te houden. In 2025 werden 29 mensen lid van de vereniging en zegden helaas 13 mensen hun lidmaatschap op. Soms in verband met overlijden, verhuizing of geen reden. Dit jaar overleden twee ereleden van de vereniging. Deze twee voormalige bestuursleden, Theo de Gelder en Frans Kans, hebben veel voor de vereniging betekend.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering in maart werd Marcel Hoornweg gekozen als de nieuwe voorzitter. Helaas kon voor de functie van secretaris geen kandidaat worden gevonden, waardoor er nog steeds een vacature open is. Voor de open plek van de PR-functie van de vereniging trad in het voorjaar Koos Leeuwenstein aan. Hij heeft vanaf het begin al vele initiatieven ontwikkeld, vooral op het terrein van lezingen en cursussen. De PR-commissie beschikt nu over een mooie publiekspresentatie over de vereniging en ter ondersteuning van lezingen en schoolbezoeken zijn er nieuwe audiovisuele middelen aangeschaft.

Zoals gebruikelijk zijn er gedurende het jaar veel activiteiten binnen de vereniging. We hebben dit jaar meerdere activiteiten voor kinderen georganiseerd, waaronder braakballen pluizen, de tuinvogeltelling en een voorjaars- en herfst struintocht. Ook voor volwassenen zijn we actief geweest met een tiental boswandelingen, waarvoor we gemiddeld op zo'n 8 à 10 deelnemers kunnen rekenen.

Dit jaar hebben er minimaal drie cursussen vogelfotografie en 10 lezingen plaatsgevonden over allerlei onderwerpen, zoals vogels in Marokko, bijen en hommels, weidevogels natuurfotografie, gierzwaluwen, paddestoelen en bevers. Gemiddeld trokken de lezingen zo'n 25 deelnemers. De vertoning van de natuurfilm "De Wilde Waard" van filmmaker Stijn Philips trok een volle zaal, en de egelfilm van Stijn Philips met een lezing door de Egelopvang Papendrecht was een groot succes met ruim 70 bezoekers. We weten nu tevens dat de meeste egelhuisjes die verkocht worden door tuincentra niet voldoen aan de gestelde eisen.

De IVN- en de Educatiewerkgroep van de vereniging heeft allerlei lessen gegeven en activiteiten georganiseerd. Er is een enthousiaste groep van 16 mensen die regelmatig groepen schoolkinderen ontvingen met lessen aangepast aan de seizoenen. Er zijn in totaal 36 excursies geweest met basisschoolleerlingen. Hierbij komen uiteenlopende onderwerpen aan bod, zoals insecten, het voorjaar, vogels, in en om de sloot, kriebel-

beestjes, de herfst, doorgaans in combinatie met een bezoek aan het Stambos. Zo'n 1000 kinderen hebben we dit jaar op deze wijze dichterbij in contact gebracht met de natuur.

Ook hebben we de leden van de Lions Club Alblasserwaard Souburgh mogen ontvangen en we hadden de Werkgroep Kleine Marterachtigen te gast voor een vrijwilligersdag. De wandelvereniging AV Passaat heeft het Streeknatuurcentrum bezocht als tussenstop tijdens een mooie herfstwandeldag in oktober.

Voor het coördineren van dit alles hebben we een nieuw softwarepakket in gebruik genomen. Hiermee kunnen we de activiteiten en het voorbereidende werk beter inplannen.

In oktober werd een extra Algemene Ledenvergadering gehouden in verband met de aankoop van de ondergrond van het Streeknatuurcentrum aan de Matenaweg. En ook de verkoop van het perceel weiland aan de Geerweg. Beiden besluiten werden genomen en verder uitgewerkt.

Voor de aankoop van de ondergrond van het centrum wordt sponsoring gezocht. De financiering is nog niet volledig rond.

Knotgroep De Kievit had een productief jaar. Zowel de winter- en zomersnoei voor het Waterschap leverde veel werk op. Ook voor particulieren en enkele gemeenten wordt gewerkt. De knotploeg heeft 1989 knotwilgen voor Waterschap, particulieren, gemeente Papendrecht en NVWA aangepakt, en 1900 lage knotwilgen in de grienden Noordhoekse Wiel en Oostpolder voor de gemeente Papendrecht. Voor de zomersnoei zijn daarbij nog eens 1881 knotwilgen voor Waterschap, gemeente en NVWA onder handen genomen. Maar dat is niet alles. Ze zijn ook bezig geweest met het uitmaaien en hooien van de griend in de Oostpolder Papendrecht (i.v.m. het bereiken van de gewenste verschraving van bodem) en op ons eigen terrein zijn ze bezig geweest met snoeien van hagen, en met het verwijderen van gevaarlijke bomen in het Stambos en rond het Streeknatuurcentrum.

Heel bijzonder was dat eind oktober er voor het eerst in 25 jaar een overdracht was van het coördinatorschap. Nik Blom het vertrouwde gezicht van de Knotgroep besloot te stoppen vanwege het bereiken van hoge leeftijd. Nieuwe coördinatoren zijn Eddy van Kriekingen en Matt Toma. Matt gaat ook de financiën van de Knotgroep regelen. In het kader van veilig werken heeft de Knotgroep geïnvesteerd in de aanschaf van nieuwe veilige hulpmiddelen.

Dit jaar was het 25 jaar dat het Streeknatuurcentrum aan de Matenaweg in gebruik is. Iedere zaterdag is het

streeknatuurcentrum geopend vanaf 13:00 uur. De wens blijft om meer vrijwilligers te hebben om meer dagen open te zijn in het zomerseizoen van mei tot september. Het bestuur denkt na over plannen om het centrum van binnen en buiten te verduurzamen en te vergroenen. Een begin is gemaakt met alle verlichting aan te passen in led-uitvoering. Leidingen en buizen zijn van isolatie voorzien. De 25 jaar oude verwarmingsketel is vernieuwd.

Het team van de Heemtuin is uitgebreid. D. Tiedema versterkt de groenploeg. Dit jaar zijn de piramides achter de heemtuin schoongemaakt en hebben (oud)leden van Rotaryclub Noord en Merwede in het Streeknatuurcentrum een bijeenkomst gehouden om deze piramides in goede staat te houden. Pas in het jaar 2038 gaat de eerste open; vijftig jaar na plaatsing. De laatste? Die is pas gepland voor 4988. Tot die tijd blijven de inhoud en verhalen veilig bewaard in beton.

Wilde eend (foto Wim den Besten)

Uitnodiging voor de algemene ledenvergadering NVWA op 25 maart 2026

Het bestuur van de Natuur-en Vogelwacht "De Alblasserwaard" nodigt u van harte uit voor het bijwonen van de Algemene Vergadering die gehouden wordt op woensdag 25 maart 2026 om 20.00 uur in het Streeknatuurcentrum Alblasserwaard aan de Matenaweg 1 te Papendrecht.

AGENDA:

1. Opening en mededelingen	5. Er is nog een vacature van secretaris
2. Verslag van de Algemene Vergadering, 8 oktober 2025 (opgenomen in Onze Waard)	6. Rondvraag
3. Terugblik 2025 (zie blz. 5)	PAUZE
4. Financieel verslag en begroting	
a. Jaarrekening 2025	8. Na de pauze is er een presentatie van de knotgroep De Kievit
b. Verslag kascontrolecommissie 2025	9. Sluiting om ca. 21.30 uur
c. Benoeming kascontrolecommissie 2025	
d. Begroting 2026	

Verslag van de extra algemene ledenvergadering van de NVWA

op woensdag 8 oktober 2025 gehouden in het Streeknatuurcentrum aan de Matenaweg 1 te Papendrecht.

1. Opening en mededelingen:

Voorzitter, Marcel Hoornweg, opent de vergadering en heet alle bezoekers welkom.

Hij is blij met de opkomst. De vergadering is in Onze Waard vroegtijdig aangekondigd en de te bespreken onderwerpen zijn in de agenda vermeld. Ook is er een aanvullende mailing gegaan naar alle werkgroepen van de vereniging.

Hij deelt mee dat punt 3 en 4 van de agenda omgewisseld worden.

Een kwartier vóór de vergadering is de educatiewerkgroep verblijd met een cheque van €1012,12. Geschenken via RABO clubsupport. De voorzitter heeft deze in ontvangst genomen. De cheque zal besteed worden aan educatiemateriaal, zoals microscopen.

Er is een app (Hoplr) van de gemeente Molenlanden waar alle activiteiten van de gemeente op vermeld worden. Ook de Natuur- en Vogelwacht neemt daaraan deel.

2. Verslag van de algemene ledenvergadering 26 maart 2025

De naam van Aad de Boer (kascontrole commissie) wordt aangepast: Aad den Boer

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld met dank aan de opsteller.

3. Aankoop van de grond Matenaweg 1 Papendrecht

De vergadering besluit unaniem tot koop van de ondergrond onder het streeknatuurcentrum aan de Matenaweg 1 in Papendrecht van Staatsbosbeheer.

4. Voorstel tot verkoop van het perceel aan de Geerweg

De vergadering besluit unaniem verkoop van een perceel weiland aan de Geerweg, kadastraal bekend, Bleskensgraaf D 376 aan Staatsbosbeheer.

5. Plannen rondom verduurzaming en vergroening

Na 25 jaar Streek- natuurcentrum is verduurzaming en vergroening een kans voor meer natuureducatie, lezingen en cursussen.

De plannen moeten nog verder worden uitgewerkt en zullen pas uitgevoerd worden nadat het koopcontract is ondertekend.

Ad Kooij merkt op dat opknappen van het gebouw moet samengaan met meer bezoekers. Zoveel mogelijk publiek trekken door eerst de educatie te vermeerderen en dan pas verbouwen en aanpassen. In deze volgorde. Henk de Groot adviseert: In de eerste jaren van het

Streek- natuurcentrum bleef het werk van de werkgroepen, bezig zijn met en in de natuur, een ondergeschoven gebied. Overleg goed met de werkgroepen zodat de basis vormen van de vereniging. Betrek de werkgroepen in de plannen. En maak gebruik van zelfwerkzaamheid. (kostenbesparend en geeft binding) Werkgroepen zouden dit gebouw als hun thuis moeten zien.

6. Rondvraag

Koos Leeuwenstein PR geeft nog een korte toelichting. Hij wil door middel van communicatie meer mensen interesseren. Er is al een belangrijke stap gezet door het houden van een brainstormdag op 13 september jl. waarbij duidelijk naar voren kwam dat het centrum een educatiecentrum moet zijn en dat er meer activiteiten in de agenda moeten komen. Tevens wordt een aanzet gedaan tot het organiseren van een gidsencursus. Via diverse sociale media wil Koos de NVWA meer kenbaarheid geven.

Pauze met hapje en drankje

Met dank aan Linda Manz voor het verzorgen van de hapjes.

Na de pauze waarbij oud leden ervaringen konden uitwisselen en herinneringen konden ophalen wordt Elly Hoogkamer in het zonnetje gezet. De voorzitter bedankt haar voor haar inspanningen die zij jarenlang leverde met betrekking tot de ledenadministratie. Zij ontvangt hiervoor een cadeau en een luid applaus van de aanwezigen.

7. 25 jaar Streek- natuurcentrum in Papendrecht

Sjoerd Veerman heeft een geanimeerde presentatie gemaakt over het ontstaan en de bouw van het Streek- natuurcentrum. Vooral oud leden konden zich hierin herkennen.

8. Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun komst en sluit (rond 21.15 uur) de vergadering en nodigt de aanwezigen uit om onder het genot van een hapje en drankje nog wat na te praten.

Roodborstje in de sneeuw (foto: Ad Kraaijeveld)

Nestkasten in het Alblasserbos 2025

tekst en foto's: Jan Schoonderwoerd

Dit seizoen is meegedaan aan het project "Meet de Mees" van Hogeschool Leiden, waar o.a. ook Sovon aan meewerkt. Het gaat met name om de koolmees uit nestkasten door heel Nederland. De soort komt vrijwel overal voor. En dus is overal zijn nestmateriaal en voedsel voor zijn jongen (zoals rupsen) verzameld. Met behulp van niet-uitgekomen of verlaten eieren en jongen die dood in het nest worden gevonden, wil men meten welke bestrijdingsmiddelen aanwezig zijn. Om de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in Nederland in kaart brengen.

In het broedseizoen 2025 zijn er op de twee bekende delen van het Alblasserbos 62 nestkasten gecontroleerd, 29 bij en rond het SNC en 33 in het "Stambos". De bezetting rond het SNC kwam op 69 procent, wat hoger is dan vorig seizoen. Maar het Stambos scoorde met 55 procent wat lager dan vorig broedseizoen. De datum waarop de eileg begon ligt voor het SNC op 31 maart, in het Stambos was dat 1 april.

Bij het SNC werden 11 kasten bezet door koolmezen. Dat leverde 97 eieren op; 92 hiervan kwamen uit, waarvan 75 uitvlogen. Hiervan werden er 61 geringd. We kwamen ook weleens te laat om te ringen, of zoals bij 1 nest gebeurde, lagen alle 9, al geringde jongen dood in het nest. Slechts één van de koolmezen begon aan een tweede legsel.

Pimpelmezen bezetten vijf kasten. Samen legden ze 54 eieren, 48 kwamen uit en 40 hiervan vlogen, nadat ze op één na, die ontsnapte, geringd waren, succesvol uit.

Twee kauwen dit keer waarvan er één met vier jongen, werd gepredeerd. Dader onbekend, maar het zou de steenmarter kunnen zijn.

Koolmeeseieren

Koolmeesjongen

Van de andere vlogen, alvorens te zijn geringd, twee van de vier jongen uit.

De 2 zwaluwkasten aan het gebouw werden bezet door spreuwen.

We zijn er niet bij geklommen, maar gezien wat er onder de nesten lag was het verklaarbaar dat ze bezet waren.

Van de 33 kasten in het Stambos waren er 18 bezet. Met 10 bezette kasten was de koolmees de meest voorkomende broedvogel. Vier paar produceerden een tweede broedsel.

Samen legden ze 104 eieren wat 99 jongen opleverde en 92 werden voorzien van een ring. Omdat er één jong dood in het nest achterbleef vlogen er uiteindelijk 91 uit. Eigenlijk wel een mooi resultaat.

Broedende koolmees

De pimpelmees kwam op vier bezette kasten. Hier werden 64 eieren gelegd. Eén begon een tweede legsel, gemiddeld dus ruim 12,8 per broedsel. Eén nest bevatte zelfs 14 eieren, die ook allen uitvlogen. Maar niet altijd gaat het goed, in een nest met 8 eieren vloog er uiteindelijk maar één uit. 56 van de 64 eieren kwamen uit. Waarvan er 53 uitvlogen en 52 geringd.

Ook weer een broedende bosuil dit jaar. Het eerste ei zal zo rond 16 maart zijn gelegd. Van de vier eieren kwamen er ook vier uit. De kleinste van de vier haalde het echter niet, dus drie uitgevlogen bosuilen. Voor het ringen kwamen we helaas te laat.

Een holenduif bracht drie broedsels groot, elk met twee eieren en evenzoveel jongen die ook allen geringd uitvlogen.

Tenslotte nog een broedende kauw in een kerkuilkast. Van de vier uitgekomen eieren vlogen, nadat ze geringd waren, drie jongen uit.

Opgeteld komen we dit seizoen op 6 soorten met 44 legsels, 341 eieren, 317 jongen, 273 uitgevlogen en 255 geringd.

Weidevogelwerkgroep: overzicht van het voorjaar 2025

tekst André Hornstra

Het weidevogelseizoen van 2025 zit er weer op. Het is tijd om eens terug te kijken en de balans op te maken.

In 2024 was het voorjaar erg nat. Hoe anders was het dit voorjaar! Het was erg droog en behoorlijk warm.

Het leek in maart al vroeg los te barsten maar dat liep toch wat anders. Het werd zo droog dat veel Kieviten moeite hadden om voldoende voedsel te vinden om tot het leggen van eieren te komen. Er waren zeker legsels te vinden van Kieviten maar eigenlijk lagen die legsels vrijwel allemaal in de buurt van een plasdras gebied. Daar lukte het de Kieviten nog wel om voldoende voedsel te vinden. Eind maart hadden we aanzienlijk minder legsels gevonden ten opzichte van het jaar ervoor. De natuur herstelt zichzelf vaak wel weer en dat gebeurde ook dit voorjaar. In april, mei en juni werd er een flinke inhaalslag gemaakt.

Het grote verschil t.o.v. 2024 was dat de maïsackers dit jaar veel eerder ingezaaid konden worden. Door de natigheid in 2024 lukte het toen vaak pas eind mei of zelfs juni. Er waren zelfs maïsackers bij waarbij het niet lukte om voor de langste dag in te zaaien. Na het inzaaien vonden de weidevogels het te laat om nog een vervollegsels te produceren.

Dat was dit voorjaar heel anders. Heel veel maïsackers waren eind april of begin mei al ingezaaid. Daarna zijn er door onze vrijwilligers nog heel veel vervollegsels gevonden. Vooral legsels van de Kievit maar toch ook van de scholekster.

Aantal vrijwilligers

In 2025 hebben we 6 nieuwe enthousiaste vrijwilligers mogen verwelkomen. We hebben de nieuwe vrijwilligers zoveel mogelijk mee laten lopen met de wat meer ervaren vrijwilligers.

Maaien

In april kon er volop worden gemaaid. Ook best fijn. Heel veel nesten waren nog niet uit. Er liepen nog niet heel veel kuikens in de weilanden. Om nesten kun je heen maaien, om kuikens niet. Als er heel ruim om een nest wordt gemaaid (50 vierkante meter dient te blijven staan) dan heeft het nest een goede overlevingskans. Nog mooier is het natuurlijk als de meest weidevogelrijke percelen pas later in het seizoen worden gemaaid. Bijvoorbeeld pas op 8 of 15 juni. Veel kuikens kunnen dan al vliegen en een veilig heenkomen zoeken. Het is geweldig om te zien dat steeds meer boeren hiertoe bereid zijn.

Totaaloverzicht beschermde legsels 2025

In totaal hebben we met elkaar in de Alblasserwaard 1894 nesten gevonden en beschermd. Ook zijn een aantal vrijwilligers actief geweest in de Vijfheerenlanden. Ook daar zijn nog eens een kleine 200 nesten gevonden en beschermd.

Ten opzichte van 2024 zijn de verschillen niet groot. In 2025 werden er 28 extra nesten gevonden (tov 2024). De Kievit zat in de plus met 34 nesten. De scholekster en de krakeend ook met respectievelijk 13 en 10 nesten. De wilde eend scoorde een min van 15 nesten en de tureluur een min van 9 nesten.

Legsels per soort

Selectie - 2025, groep: ZH01 Weidevogelgroep Alblasserwaard

Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Omb.
Bergeend	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Fazant	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Fuut	3	2	2	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Graspieper	2	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grauwe gans	2	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	342	219	191	28	87.21	20	0	2	6	0	0
Kievit	1177	920	748	172	81.30	128	1	7	25	0	11
Kleine plevier	4	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Krakeend	33	22	21	1	95.45	1	0	0	0	0	0
Kuilfeend	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Meerkoet	1	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Scholekster	152	110	97	13	88.18	6	1	2	2	0	2
Slobeend	22	11	10	1	90.91	1	0	0	0	0	0
Tureluur	107	67	60	7	89.55	4	0	2	0	1	0
Visdief	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Waterhoen	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wilde eend	34	13	13	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wintertaling	2	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	0	1	0.00	1	0	0	0	0	0
Zomertaling	5	3	2	1	66.67	1	0	0	0	0	0
Subtotaal	1894	1378	1154	224	83.74	162	2	13	33	1	13
% van bekend resultaat			83.74	16.26		11.76	0.15	0.94	2.39	0.07	0.94

Aantal: 20

De grutto bleef op 1 nest na gelijk.

Van 1378 legsels is de afloop bekend. 1154 (83,74%) legsels kwamen uit en 224 (16,26%) legsels kwamen niet uit.

Het niet uitkomen van de nesten werd hoofdzakelijk veroorzaakt door predatie (162 legsels).

Andere oorzaken van het niet uitkomen zijn: verlaten van de nesten (33 keer) en soms gaat er tijdens werkzaamheden per ongeluk toch iets mis (13 keer).

Al met al zijn we hierover zeer tevreden.

De meest bijzondere vondst deden Joop Weiler en Jan Kroon. Zij vonden het eerste nest van een wulp in de Alblasserwaard. Voor zover bij ons bekend, is er nooit

eerder een dergelijke melding bij ons binnengekomen.

Een wulp broedt eigenlijk niet in het veenweidegebied. Maar ook in de Vijfheerenlanden zijn de afgelopen jaren een aantal broedgevallen van de wulp bekend. Dus we hielden er een klein beetje rekening mee dat het wel eens zou kunnen gebeuren in de Alblasserwaard.

Ook Christiaan Boer vond 2 bijzondere nesten: een broedende zwarte kraai in een weiland (de zwarte kraai had het nest van een grutto ingepikt) en een kievitsnest met 7 eieren. Een kievit legt altijd 4 eieren. Heel soms vind je weleens een nestje met 5 kievitseieren. Dat gebeurt me denk ik zo eens in de 2 seizoenen. Een nestje met 6 eieren heb ik 1 keer meegemaakt in 45 jaar. Een

Nest zwarte kraai op de grond (foto: Christiaan de Boer)

Kievitsnest met 7 eieren (foto: Christiaan de Boer)

kievitsnest met 7 eieren heb ik nooit eerder gezien. Het geeft in ieder geval aan hoe zeldzaam het is.

Medio juli deed een van de deelnemende boeren (Jasper Meerkerk van Zorgboerderij Eben Haëzer) tijdens werkzaamheden op een perceel bij Bleskensgraaf een geweldige waarneming. In de slootkant stond een nieuwsgierige roerdomp. De roerdomp liet zich door Jasper vanaf de tractor fotograferen. De foto is bijgevoegd bij dit artikel. Strikt genomen is een roerdomp geen weidevogel maar ook weidevogelvrijwilligers krijgen het hier wel warm van. Wat een cadeautje!

Roerdomp bij Bleskensgraaf (foto: Jasper Meerkerk)

Slotavond 25 juni 2025

Op 25 juni 2025 hebben we voor alle vrijwilligers onze jaarlijkse slotavond georganiseerd. Dit hebben we gedaan bij de familie Bikker in Noordeloos (B&B By-Ann). Onder het genot van een BBQ hebben we een heerlijke avond met elkaar beleefd. De opkomst was, net als bij de startavond, geweldig (30 vrijwilligers). De familie Bikker had het perfect georganiseerd. Bij deze nogmaals dank daarvoor.

Op de slotavond zijn de gebruikelijke oorkondes uitgereikt aan de vinders van het eerste ei van de kievit, grutto, scholekster en tureluur. Daan van der Vliet vond op 15 maart het eerste kievitsei van de weidevogelwerkgroep. Op 1 april was het Theo Bakker die het eerste grutto-ei vond. Op 11 april vonden Jan v.d. Eijk en Marcel van Soest het eerste scholekster-ei en als laatste werd het eerste tureluur-ei gevonden op 14 april door Henk Erkelens. Proficiat voor de vinders! Mooi vind ik het om te vermelden dat 2 eerstelingen zijn gevonden door nieuwe vrijwilligers (Daan van der Vliet en Marcel van Soest).

Tot ziens in de winter of het voorjaar.

De huismuis plaagdier...of niet?

tekst en foto's Ad Kooij

Mus musculus, huismuis (foto: Saxifraga.nl-Tom Heijnen)

De huismuis (*Mus musculus*) behoort tot de knaagdieren. Is een ware muis met lange staart, spits toelopende snuit en duidelijk zichtbare oren.

Voor de duidelijkheid: hiernaast een overzicht van de ordes, families en geslachten in muizenland.

De huismuis (*Mus musculus*)

Uit het overzicht is af te lezen dat deze muis behoort tot de knaagdieren en de familie ware muizen.

Een muis met lange staart, spits toelopende snuit en duidelijk zichtbare oren.

Maten: Lichaamslengte 75-95 mm.

Staartlengte 70-95 mm.

Gewicht 12-20(30) g.

In deze tijd van het jaar komen huismuizen graag een plek zoeken in onze huizen.

Zij verblijven in de kelder, tussen muren, in schuren en op zolders. De grootte van het leefgebied is binnenshuis enkele vierkante meters. In het open veld, onder gunstige omstandigheden, kan de grootte oplopen tot 400 m². De voortplanting varieert van maart tot mei en kan doorlopen tot september (oktober). Na een draagtijd van 20 dagen worden ongeveer 7 jongen geboren. Deze zijn na 2 maanden geslachtsrijp. Een muizenpopulatie kan zodoende in korte tijd enorm groot worden. Echter bij hoge dichtheden daalt het percentage volwassen dieren dat aan de voortplanting meedoet met 15%. Dit hangt ook nauw samen met het voedselaanbod. Buitenshuis bestaat het uit onder andere granen, zaden en insecten. Binnenshuis gaan zij op zoek naar wat er voor handen is. Brood, kaas, vruchten maar ook zeep en kaarsen.

Buitenshuis kunnen muizen 18 maanden oud worden, in huis leven ze langer. Buitenshuis zijn ze te vinden in een heg of een ander schuilplekje in de tuin. Zodra het koud wordt, sterven ze of vluchten voor de kou naar een warmere plek in huis.

Paspoort:

ORDE INSECTENETERS - Insectivora

Familie spitsmuizen- Soricidae

Spitsmuizen zijn zeer beweeglijk, met een zo snelle stofwisseling dat ze per etmaal 0,75 tot 1,5 maal hun lichaamsgewicht moeten eten. Afhankelijk van hun soort is dat tussen 4 en 25 gr. Spitsmuizen zijn een belangrijke voedselbron voor uilen, vooral voor de kerkuil. Met name de huisspitsmuis en bosspitsmuizen vallen vaak ten prooi aan deze uil.

Geslacht:

Gewone bosspitsmuis
Tweekleurige bosspitsmuis Dwergspitsmuis
waterspitsmuis
veldspitsmuis
huisspitsmuis
tuinspitsmuis

ORDE KNAAGDIJEREN - Rodentia

Familie Woelsmuizen- Cricetidae

Woelsmuizen hebben een vrij gedrongen bouw met een staart korter dan de kop- romp- lengte en nauwelijks zichtbare oren. Omdat ze hoofdzakelijk planten eten, hebben ze een uitgebreide blindedarm om hun voedsel goed en efficiënt te verteren. Als gevolg daarvan is hun bouw vrij plomp. Ze graven een uitgebreid gangstelsel en verblijven grotendeels onder de grond.

Geslacht:

noordse Woelmuis
veldmuis
aardmuis
rosse Woelmuis
woelrat

Familie Ware muizen - Muridae

Ware muizen zijn in het algemeen gekarakteriseerd door grote ogen en oren, een min of meer puntige snuit en een staart die 80-120 procent van hun lichaamslengte beslaat. De meeste soorten zijn zaadeters die ook geregeld insecten eten (alleseters). Het gebit is dan ook toegerust met knobbelkiezen. Ze bewegen zich snel, over grote afstanden, springend met beide achterpoten tegelijk.

Geslacht:

dwergmuis
bosmuis
huismuis
bruine rat
zwarte rat

Gedrag

Een muis snuffelt vaak met zijn neus in de lucht. Hij heeft een scherp reukvermogen waarmee hij zijn weg vindt en zijn familie herkent. In tegenstelling tot andere muizensoorten verspreidt de huismuis een sterke, onaangename geur en heeft hij een vettige vacht. De vettige vacht ontstaat doordat hij overal langs loopt en stof en vuil meeneemt. Ook laat de muis urine achter. Aangezien een huismuis weinig drinkt en vocht opneemt uit zijn voedsel, is de hoeveelheid urine gering. Wat hij ook achterlaat zijn uitwerpselen. Kleine, donkere op hagslag lijkende korrels. De typische, muffe geur is kenmerkend voor de huismuis. Ze klimmen goed, ook tegen ruwe, verticale muren. Een nieuwe omgeving wordt vaak onderzocht door steeds langs de wand te lopen en zich geregeld op te richten op de achterpoten 'zekerend'. Ook in het donker blijft het contact met de omgeving door middel van geur en van de snorharen aanwezig. Zij reageren direct op ongewone geluiden of situaties. Bij het horen van hoogfrequente geluiden (bijvoorbeeld gefluit), vluchten ze direct. Binnen een muizenpopulatie is er contact via het besnuffelen van elkaar. Mannetjes vechten om de heerschappij of om hun territorium te verdedigen. Elke indringer kan door een volwassen mannetje worden aangevallen.

Huismuis (foto: Saxifraga.nl-Luc Hoogenstein)

Huismuis buiten (foto: Saxifraga.nl-Luc Hoogenstein)

In de populatie is er ook zorg voor elkaar en zijn er vriendschappen. Indien een muis overlijdt, is er een periode van rouw en wordt de muis "begraven." Bedekt met papiersnippers o.i.d.

Muizen maken piepende geluidjes vanaf 4kHz. De jongen maken ultrasone geluidjes ca 60 kHz.

Het schijnt zelfs dat muizen zingen. Voor ons onhoorbaar. Dit zingen is onderling sociaal contact.

Waarnemen:

Huismuizen zijn goed te vangen in inloopvallen. Vallen met een vangbuis en een verblijf ruimte. In deze val kunnen muizen in leven blijven en buiten worden losgelaten. Houd bij het loslaten rekening met zijn leefgebied. Dus zeker een paar honderd meter van uw huis, zodat de muis niet nogmaals tegen de gevel kan klimmen en uw huis binnenkomt.

Bij onderzoek in het veld worden deze inloopvallen gebruikt. De gevangen dieren worden gemeten, gewogen en de soort wordt vastgesteld. Ten einde een beeld te krijgen van de soorten die in een bepaald gebied leven. Bij onderzoeken in de educatieve tuin enkele jaren geleden, waren dat meestal Rosse woelsmuizen, Veldmuizen en wat Bosmuizen. Toen de educatieve tuin nog maar net was aangelegd in het jaar 2000, waren er vooral spitsmuizen. Dit komt omdat spitsmuizen opportunisten zijn en graag een nieuw gebied willen ontdekken. Muizen hebben een goed reukvermogen. Daarom is het belangrijk ze te lokken met voor hen aangenaam ruikende etenswaren. In de inloopvallen worden stukjes appel en wortel gedaan. Besmeerd met pindakaas voor de geur. Appel en wortel geven het nodige vocht. Nog extra havermeel om te knabbelen en universeel voer, voor de eventueel aanwezige spitsmuizen. Want een inloopval is bedoeld als ruimte om tijdelijk in te kunnen overleven. Ook kunnen we de aanwezigheid van muizen waarnemen door braakballen van uilen te onderzoeken. Een leuke en interessante bezigheid.

Onderzoek ná wetenschap

In 2025 verscheen het boek Muizenleven van Eva Meijer bij Uitgeverij Cossee bv Amsterdam.

Eva Meijer is filosoof, kunstenaar, schrijver en singer-songwriter.

Zij heeft zich het lot aangetrokken van ex-laboratoriummuizen. En een 25 tal muizen in huis genomen. Door hen dagelijks te observeren, kwam zij erachter dat een muizensamenleving heel veel gelijkenissen vertoont met de menselijke samenleving. Ze geven betekenis aan hun leven, worden ouder en zorgen voor elkaar. Kennen angst en ongemak en raken bevriend.

Een boeiend boek waardoor de lezer op een andere (dan de gangbare) manier naar muizen gaat kijken. Dus ook de huismuis hopelijk niet direct zal zien als plaagdier.

Nik Blom

- * 50 jaar Wilgen knotten
- * 25 jaar Knotgroep "De Kievit"

Knotploeg de Kievit neemt na 25 jaar afscheid van Nik Blom

tekst Matt Toma, foto's Eddy van Kriekingen

Op 26 november 2025 hebben de vrijwilligers van Knotgroep De Kievit en het bestuur van de Vogelwacht afscheid genomen van Nik Blom.

Naast de vele vrijwilligers van de knotgroep waren de voorzitter en penningmeester van de vereniging aanwezig. Beide hebben Nik toegesproken en hun dank en waardering uitgesproken over inzet en bijdrage aan de vereniging.

De grote zaal van het Natuurcentrum was hiertoe gezellig aangekleed met een bloemetje op de tafels. Ook was er gezorgd voor koffie met gebak en na het officiële afscheid een hapje en een drankje.

Nik is in totaal 50 jaar actief geweest als vrijwilliger met het knotten van wilgen in de Alblasserwaard. Op 29 November 2000 heeft Nik het initiatief genomen en gestart met knotgroep De Kievit. In de afgelopen 25 jaar heeft hij deze Knotploeg gevormd tot hetgeen wat er nu staat, met maar liefst 31 vrijwilligers.

Het is een prachtige groep gemotiveerde vrijwilligers, die als doel hebben het onderhouden van de knotwilgen in onze mooie Waard voor het waterschap, Gemeente

Papendrecht en ook bij een aantal particulieren. Nik heeft zich in deze 25 jaar laten gelden als een groot motivator voor de vrijwilligers van de knotgroep.

Met oog voor veiligheid en zorgzaamheid en grote verantwoordelijkheid tegenover zijn vrijwilligers heeft Nik met ontzettend veel plezier en passie deze mooie taak uitgevoerd.

Hij haalt hierbij aan dat zonder de inzet van vrijwilligers dit niet mogelijk zou zijn geweest.

Zijn motto is; "zuinig zijn op onze vrijwilligers en ze niet vergeten te complimenteren".

"Goed gewerkt dames en heren, dank je wel voor vandaag. Ik ben trots op jullie", waren steevast zijn woorden na een ochtend samen werken in de polder.

Vanwege zijn gezondheid heeft Nik helaas moeten besluiten zijn werkzaamheden na 25 jaar als actief knotter, vrijwilliger en coördinator neer te leggen.

Het is voor Nik een fijne gedachte dat de vrijwilligers van de knotgroep De Kievit het werk met dezelfde motivatie en passie zullen voortzetten.

Op 29 november 2025 exact na 25 jaar hebben de vrijwilligers het 25-jarige jubileum van de knotgroep gevierd en het afscheid van Nik nog een keer overgedaan met een diner in het New Bellevue te Sliedrecht. Tijdens het diner zijn een aantal mooie cadeaus aan Nik overhandigd en een map waarin elk lid van de knotgroep een persoonlijk boodschap heeft geschreven.

Het was een piekfijn verzorgd diner, waarbij Nik en zijn vrouw in het bijzijn van zijn dochters met partner en de vrijwilligers met partner hebben genoten van een gezellig warm samen zijn.

Wij hopen Nik regelmatig te mogen verwelkomen op het centrum tijdens de dagen dat de knotgroep actief is.

Hartelijk dank Nik, voor jouw fantastische en motiveerende inzet over de afgelopen 25 jaar.

Om met jouw worden af te sluiten:
"WIJ ZIJN TROTS OP JOU EN HARTELIJK DANK VOOR JE TOMELOZE INZET !!"

Nik bij het afscheidsdiner in Sliedrecht

Nieuws uit de Boezem (november 2025)

tekst Richard Slagboom, vogelwerkgroep

Spreeuwen boven de Boezems in 2006 (foto: Adri Clements)

Wanneer de grootste groepen toeristen zijn vertrokken, krijgt Kinderdijk andere bezoekers. In oktober en november overnachten er regelmatig meer dan 100.000 spreeuwen in de Boezems.

De spreeuwen komen uit Noord- en Oost Europa en zijn op doortrek naar Frankrijk, Zuid-Engeland en Spanje. Een deel blijft in de herfst enkele maanden in Nederland. Rond de avondschemer komen de groepjes spreeuwen vanuit alle windstreken aanvliegen. Boven de Boezems van Kinderdijk clusteren de groepjes samen en vormen ze één grote zwerm.

Hoewel het bijna onmogelijk lijkt om zulke enorme spreeuwenwolven te tellen, weten we dankzij de inspanningen van vrijwilligers van de Natuur- en Vogelwacht toch vrij precies hoeveel vogels er soms neerstrijken in de Boezems. In 2007 bijvoorbeeld telden de vrijwilligers ruim 125.000 spreeuwen, waarmee Kinderdijk dat jaar één van de grootste slaapplekken van Nederland was. Dat tellen is nog een hele uitdaging. Kleine groepjes vogelaars, meestal twee of drie personen, houden vanaf een uur voor zonsondergang elk een eigen sector in de gaten, herkenbaar aan markante punten in het landschap. In Kinderdijk zijn dat al snel bepaalde molens of bijvoorbeeld de kerktoren van Kinderdijk. Vervolgens komen vanaf een half uur voor zonsondergang vanuit alle richtingen groepjes spreeuwen aanvliegen.

Twee tellers uit het groepje schatten onafhankelijk van elkaar in uit hoeveel vogels de groep bestaat die hun

sector binnenvliegt. Vervolgens worden de geschatte aantallen gemiddeld en door de derde teller genoteerd. Om te controleren of de schattingen klopten, zijn foto's van groepen spreeuwen gemaakt en achteraf handmatig geteld op de computer. Daaruit bleek dat er vaak eerder werd onderschat dan overschat, die 125.000 spreeuwen uit 2007 is dus zeker geen overdrijving. De aantallen spreeuwen zijn de laatste jaren wel lager geworden, maar het zwermen van de spreeuwen is nog ieder jaar boven de rietlanden van de Boezems te zien.

Ook roofvogels weten dat de spreeuwen in aantocht zijn. Sperwers, blauwe kiekendieven en slechtvalken wachten geduldig tot de spreeuwen arriveren: een spreeuw is een geliefde avondsnaak. Op hun beurt doen spreeuwen alles om te ontkomen aan hun belagers. Ik heb zelfs wel eens een spreeuw de Lek in zien duiken om aan een slechtvalk te ontsnappen. De grootste redding van de spreeuwen zit in de samenwerking. Boven de Boezems vliegen ze zo dicht mogelijk bij elkaar, waardoor een wervelende luchtshow ontstaat. De Engelsen hebben er een treffend woord voor: "murmuration", het gecoördineerd dansen, draaien en golven van duizenden spreeuwen tegelijk, in voortdurend veranderende patronen.

Italiaanse wetenschappers hebben ontdekt hoe spreeuwen dat voor elkaar krijgen. Elke vogel let niet op de hele zwerm, maar alleen op zijn zeven à acht dichtstbijzijnde burens. Zo kunnen veranderingen, bijvoorbeeld bij

Spreeuw (foto: Rick Dekker)

dreigend gevaar, razendsnel door de groep gaan zonder dat er chaos ontstaat. Het resultaat is een zwerm die beweegt als één levend organisme, soepel, precies en bijna onvoorstelbaar synchroon.

Af en toe wordt er natuurlijk wel een spreeuw gegrepen, maar in zo'n enorme groep is die kans klein. Zodra de rust terugkeert, duiken de vogels het riet in. Meerdere spreeuwen balanceren samen op één rietstengel, dicht opeengepakt en veilig voor roofdieren van de grond. In de vroege ochtend herhaalt het spektakel zich, al duurt het maar kort. Zodra de spreeuwen ontwaken, stijgen ze op in een kilometers breed front om voedsel te zoeken in de omliggende polders en dorpen, om 's avonds weer terug te keren naar hun slaapplekken.

Niet iedereen was overigens even blij met die enorme aantallen spreeuwen. De firma Hoek, die al generaties lang het riet van Kinderdijk snijdt, zag veel riet onder hun gewicht knakken. De rietstengels braken en werden minder geschikt voor verkoop. Vroeger probeerde men de spreeuwen daarom soms met vuurwerk te verjagen.

Zwermen spreeuwen boven de molens (foto: Richard Slagboom)

Wie tegenwoordig langs de Boezems staat bij zonsondergang, begrijpt al snel waarom dit natuurverschijnsel zoveel bewondering oproept.

Grote keizerlibel (foto: Joan de Wekker)

Fotocollage

Bloeiende braam in november (foto: Tom Kalkman)

Ijsvogel in de sneeuw (foto: Ad Kraaijeveld)

Waterhoen (foto: Ad Kraaijeveld)

Grote zilverreiger (foto: Wim den Besten)

Wilgen in de sneeuw (foto: Koos Leeuwenstein)

advertentie

Knotgroep De Kievit heeft haardhout beschikbaar

Wij hebben diverse soorten haardhout beschikbaar voor de verkoop.

Het betreft een mix van els, berk, hazelaar en eikenhout als ook wilgenhout

- De prijs per mix is € 60,- per gestorte kubieke meter
- De prijs van Wilgenhout is € 40,- per gestorte kubieke meter

Ophalen van het hout is alleen mogelijk tijdens aanwezigheid van de Knotgroep op het Centrum:

- Maandag, woensdag en zaterdag ochtend tussen 8 uur en 11:30 uur.
- Op deze ochtenden is er een aanhanger beschikbaar die tegen € 15,- per ochtend kan worden gebruikt.

Aan huis afleveren van het haardhout zal niet in alle situaties mogelijk zijn omdat onze bestelbus niet altijd beschikbaar is.

Indien u interesse heeft, kunt u op een van de bovenstaande ochtenden langskomen:
Streeknatuurcentrum Alblasterwaard, Matenaweg 1, 3356 LS Papendrecht

of stuur een mail naar:
dekievithaardhout@gmail.com

GS **DE GROOT & SCHAGEN B.V.**
SLIEDRECHT www.degrootschagen.nl

- Grondwerken
- Rioleringen
- Bestratingen
- Sloopwerken
- Bodemsanering

BRUILOFTEN
VERGADERINGEN
EVENEMENTEN

Goed geregeld!

WWW.TILGROEP.NL

KOOIJ-BOUW.nl

• NIEUWBOUW • VERBOUW • RENOVATIE

VISSER
HOVENIERS
ONTWERPBUREAU • AANLEG • ONDERHOUD

voor als het goed moet zijn!

Voor vragen bel: H.Visser Hoveniers

Nieuwland Parc 153 • 3351 LJ Papendrecht

Tel.: 078-6157889 • Mob.: 06-53257066

info@visserhoveniers.nl • www.visserhoveniers.nl

landwinkel
De Fruitheerlijkheid

Proef het landleven!

Kerkbuurt 56
Papendrecht
tel. 078-6440599
openingstijden
ma. t/m do.
13.30 uur-17.30 uur
vrijdag
8.30 uur-20.00 uur
zaterdag
8.00 uur-17.00 uur

www.fruitheerlijkheid.nl

FRUIT
veel fruit uit eigen boomgaard
AARDAPPELEN EN GROENTEN
ook biologische groenten
GESCHENKPAKKETTEN
STREEKPRODUCTEN
'Heerlijkheid van Papendrecht'
Jam, sap, saus
van fruit uit eigen boomgaard

**Zand, grind of
grond nodig?**

Directe levering los gestort of in Big-Bag.

Openingstijden:
maandag t/m vrijdag
7.00 uur tot 17.00 uur
zaterdag
8.00 uur tot 12.00 uur.

Bij Van Vliet Sliedrecht bent u aan het juiste adres voor levering van zand, grind, mijnsteen en tuingrond. Voor verhardingen leveren wij diverse soorten granulaat. Ook kunt u bij ons uw grond, puin- en tuinafval inleveren. Bestellen via de website en telefonisch.

www.vanvliet-sliedrecht.nl

Hier had uw advertentie
kunnen staan!

Industrieweg 27
3361 HJ Sliedrecht
T 0184 415 501
E info@vanvliet-sliedrecht.nl

VAN VLIET
SLIEDRECHT

NVWA AL 57 JAAR BEHARTIGER VAN DE NATUUR IN DE ALBLASSERWAARD

Dit magazine is gedrukt op papier dat op verantwoorde manier voor mens en milieu is geproduceerd.

